

Záznam z 30. jednání pracovní komise
předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí
k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy

konané v pátek 29. dubna 2022 od 9:30 do 12:30
v budově Ministerstva spravedlnosti, Vyšehradská 16, Praha 2, místnost č. 108

Přítomní členové a náhradníci: 9

Usnášeníschopnost: 8 (10:45 odchod Mgr. Petra Leyera, zachována usnášeníschopnost)

Přítomni členové:

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc. – Masarykův ústav vyšších studií ČVUT

Ing. Karel Gruntorád – Ministerstvo zdravotnictví

Ing. Tomáš Kroutil – Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ing. Bc. Miroslav Veselý – Ministerstvo vnitra

RNDr. Hana Žufanová, Ph.D. – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Omluveni členové s náhradou:

Mgr. Jan Dupák – Transparency International ČR

náhradník Mgr. Petr Leyer – Transparency International ČR

Ing. Jan Lokajíček – Ministerstvo financí

náhradník Ing. Petr Kobza – Ministerstvo financí

JUDr. Jeroným Tejc – předseda

náhradník Mgr. Michal Franěk – Ministerstvo spravedlnosti

Ing. Kateřina Vojtová, MPA – Ministerstvo vnitra

náhradník JUDr. František Novotný, Ph.D. – Ministerstvo vnitra

Omluveni členové:

Mgr. Tomáš Kroupa – Ministerstvo vnitra

Ing. Mgr. Oldřich Kužílek – Otevřená společnost

JUDr. Vít Samek – Českomoravská konfederace odborových svazů

Marta Smolíková – Česká ženská lobby

Mgr. Jaroslav Tauchman – Krajské protikorupční pracoviště

Mgr. Marek Zelenka, LL. M. – Oživení

Hosté:

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný – Ministerstvo spravedlnosti

Mgr. Hana Fungačová – Úřad vlády ČR

Ing. František Kučera – Ministerstvo spravedlnosti

Mgr. Michal Kuk – Frank Bold

Mgr. Vladimír Studnička – Ministerstvo pro místní rozvoj

Mgr. Johana Trešlová – Ministerstvo spravedlnosti

Jan Vulterin – Ministerstvo spravedlnosti

Průběh jednání:

1. Zahájení jednání

Jednání zahájil **Michal Franěk**, náměstek pro řízení Sekce koordinace tvorby právních předpisů a prevence korupce, který se úvodem představil a informoval přítomné, že změny členství v pracovní komisi ještě nejsou oficiálně potvrzeny a jsou předány panu ministru. Poté se dotázal, zda jsou námitky s pořízením pracovní nahrávky z jednání. Žádné námitky vneseny nebyly a následně po ověření konstatoval, že komise je usnášeníschopná. Následně představil program, který byl jednomyslně schválen.

Schválený program jednání:

1. Úvodní slovo
2. Průběžné vyhodnocení implementace závazků obsažených v Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2020 až 2022 – za prosinec 2021 až únor 2022
3. Schválení předvýběru návrhů závazků Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2023 až 2024 pro jednání s gestory
4. Různé

2. Průběžné vyhodnocení implementace závazků obsažených v Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2020 až 2022 – za prosinec 2021 až únor 2022

František Kučera představil materiál a přešel k jednotlivým závazkům, konkrétně k závazku 4.1 Zveřejňování rozhodnutí nižších soudů, o kterém informoval v zastoupení za p. Přemysla Sezemského ředitele Odboru elektronizace justice, kdy závazek je věcně již splněn. K bodu nebyly vneseny žádné dotazy ani poznámky.

Dalibor Fadrný, si vzal slovo k závazku 4.2 Zvýšení povědomí o problematice oznamovatelů protiprávního jednání. Informoval o rozeslání zákona o ochraně oznamovatelů do mezirezortního připomínkového řízení, dále o zřízení vnějšího oznamovacího systému, vypracování metodiky a uskutečnění webinářů za účelem osvěty mezi povinnými subjekty. Podrobněji také promluvil o protikorupčním projektu zahrnujícím mediální kampaň.

Vladimíra Dvořáková vnesla dotaz na fázi přípravy zákona a kdy se přepokládá jeho schválení.

Michal Franěk odpověděl, že zákon je připraven a půjde v nejbližší době do mezirezortního připomínkového řízení, po kterém se přepokládá rychlé další průběh legislativního procesu z důvodu s tím spojených sankcí za pozdní transpozici příslušné evropské směrnice.

Petr Leyer se zeptal, kdy je možné očekávat svolání dalšího jednání pracovní komise k whistleblowingu a zda jsou změny v zákoně výrazné či parametrické.

Dalibor Fadrný odpověděl, že setkání se uskuteční po vypořádání připomínek a současně v dostatečném předstihu před předložením materiálu vládě, aby bylo možné připomínky reflektovat.

Michal Franěk odvětil, že změny jsou parametrického rázu.

Petr Leyer se dále dotázal, zda bude komise detailněji informována o mediální kampani.

Dalibor Fadrný potvrdil, že komise bude podrobněji informována.

František Kučera, odpověď potvrdil a doplnil, že kampaň je součástí závazku a bude tak s jistotou probírána.

František Kučera dále stručně shrnul naplňování závazku 4.3 Otevřená data o vzdělávání a vzdělávací soustavě, a shrnul že nyní probíhají jednání mezi MŠMT jako zadavatelem a dodavatelem první etapy budovaného Informačního systému vzdělávání o podrobnostech realizace zadané zakázky.

Hana Žufanová doplnila, že v současné době probíhají k tomu tématu jednání.

František Kučera uvedl další bod k závazku 4.4 Zpracování metodiky pro účast zástupců občanské společnosti v participativních procesech.

Hana Fungačová sdělila, že text metodiky pro účast zástupců občanské společnosti v participativních procesech je v této době finální a bude pravděpodobně schválen v první polovině roku. Na podzim tohoto roku budou kontaktována ministerstva, aby identifikovala vhodné materiály a poradní skupiny, kde bude možné metodiku pilotně implementovat.

František Kučera doplnil, že cílem metodiky není stanovení postupů, od kterých se nelze odchýlit, ale naopak možnost procesy upravovat, ale vždy tak, aby byly předvídatelné, transparentní, existovala jasně daná zodpovědnost za výstupy na konci procesu a bylo posíleno efektivní vynakládání veřejných prostředků.

Hana Fungačová doplnila, že i přesto, že metodika ještě finálně schválena nebyla, se Úřad vlády snaží komunikovat a pracovat s resorty v této věci.

František Kučera následně představil poslední závazek 4.5 Konzultace k možnosti vytvoření souhrnné veřejně přístupné open-data agregované databáze poskytovatelů a příjemců veřejných prostředků z dotačních titulů a zmínil dopracování a zveřejnění závěrečné zprávy z konzultací.

Petr Leyer se dotázal, zda probíhají nějaké aktivity k vytváření otevřené formální normy.

František Kučera odpověděl, že nedisponuje informacemi, o tom že by probíhaly nějaké konkrétní kroky k této činnosti.

Vzhledem k tomu, že všechny závazky byly projednány a nebyly uplatněny žádné další připomínky či dotazy, nechal **Michal Franěk** hlasovat o závěrečném usnesení.

Komise bere informace o průběžném stavu implementace závazků za období prosince 2021 až února 2022 na vědomí.

Usnesení bylo přijato jednomyslně.

1. Schválení předvýběru návrhů závazků Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2023 až 2024 pro jednání s gestory

Michal Franěk poděkoval přítomným za zaslání podnětů.

František Kučera uvedl poslední bod jednání a konstatoval, že budou projednávány všechny závazky zasláné v podkladové prezentaci, se kterou se měli účastníci možnost seznámit.

- I. **Závazky navržené k dalšímu projednávání plus stávající nedokončené závazky** (viz prezentace)
- i. **Závazek „ii. Zvýšení povědomí o nástroji paktů integrity“**

Vladimíra Dvořáková připomněla, že by byla vhodná přehlednost a jednotnost, v aktivitách, které jsou vykonávány vládní nebo nevládní institucí, a eliminovat tak jejich roztříštění v rámci efektivity.

Michal Franěk souhlasil s připomínkou a konstatoval, že po následném schválení bude třeba mezi gestory tyto aktivity vzájemně projednat v rámci určitého rozdělení.

- ii. **Závazek „Vytvoření programu na podporu vzniku JusticeTech řešení, projektů a start-upů. Cílem programu je ucelit nabídku partnerství, dat, přístupu a financí v rámci relevantních aktéru veřejné správy a justice.“**

- iii. **Závazek „Zpětná vazba od klientů“**

Miroslav Veselý zdůraznil potřebu upřesnit, co je cílem, a jak se získanými daty následně jednat, vyhodnocovat je, aby byla náležitě využita.

Vladimíra Dvořáková vyjádřila souhlas s názorem a vyzdvihla nutnost klást důraz na metodiku a určení konkrétních parametrů, které se od zpětné vazby očekávají. Připomněla také nutnost vyjasnit a vytvořit podrobnější koncepci.

František Novotný informoval o zkušenosti a vývoji sbírání dat a souhlasil s vyjádřením **Miroslava Veselého**.

František Kučera doplnil a upřesnil, že je nutné konkrétněji doplnit koncepci.

Komise (v této podobě) nedoporučuje vést další diskusi k návrhu usnesení.

Usnesení bylo přijato jednomyslně

- iv. **Stávající závazek: 4.2 Zvýšení povědomí o problematice oznamovatelů protiprávního jednání**

- v. **Stávající závazek: 4.3 Otevřená data o vzdělávání a vzdělávací soustavě**

- vi. **Stávající závazek: 4.4 Zpracování metodiky pro účast zástupců občanské společnosti v participativních procesech**

Komise doporučuje další projednávání návrhů závazků Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2023 až 2024 obsažených v části I. příslušného podkladového materiálu pro jednání s gestory s výjimkou závazku ke zpětné vazbě od klientů.

Usnesení bylo přijato jednomyslně.

II. Závazky k podrobnější diskusi pracovní komise

(viz prezentace)

- i. **Závazek „iii. Posílení transparentnosti využívání prostředků z Národního plánu obnovy“**

Vladimíra Dvořáková konstatovala potřebu klást důraz na kontrolu zveřejňování informací a sledování prostředků MPO. Uvedla doporučení, že by Transparency International ČR (TI) měla specifikovat představu informací ke zpřístupnění či vyžádání veřejnosti a konkretizovala data, strukturu. Navrhla pokračování diskuse TI s MPO.

Michal Franěk doplnil, že dle poznatků se MPO snaží komunikovat informace vůči případným příjemcům prostředku, avšak problém je zde i pro evropskou komisi, jelikož program je precedentní.

Hana Žufanová upozornila na otázku, zda sledovat pouze MPO či vlastníky jednotlivých komponentů.

Vladimíra Dvořáková odpověděla, že to považuje jako celek.

František Kučera shrnul návrh, aby TI upřesnila informace, které žádá a dále návrh na sledování v tomto období a přesunout do kategorie I. dále projednávat.

Hana Fungačová poznamenala, že předchozí závazky mají podobný charakter zveřejňovat data, avšak informace nejsou ve vypovídající podobě zveřejňovány a

nedosahuje se tak tedy cíle. Důležité je zjistit komu a v jakém obsahu jsou veřejné prostředky poskytovány. Je tedy otázkou, zda je nesloučit.

Komise doporučuje, upřesnit informace ze strany Transparency International ČR, přesunout do kategorie I. a doporučuje návrh k další diskusi.

Usnesení bylo přijato jednomyslně.

ii. **Závazek „ii. Vytvoření jednotného veřejného open-data přístupového místa k informacím o poskytovatelích a příjemcích veřejných prostředků z dotačních titulů“**

Petr Kobza oznámil, že MF již pokrývá a pracuje na zveřejňování dotací a nepřijalo by tak gesci.

Miroslav Veselý konstatoval, že jsou připraveni spolupracovat, je zde však obava, zda bude tento krok možný bez legislativní změny, z důvodu zveřejňování citlivých dat.

František Kučera vyzval navržené gestory k vyjádření, jak dále pokračovat s návrhem.

Petr Kobza sdělil, že je pravděpodobné, že se MF přikloní nepokračovat.

Michal Franěk shrnul, že závazek bude přeřazen do třetí části k závazkům navrženým k vyřazení.

František Kučera doplnil, že je možné v debatě pokračovat, ale nesměřovat jednání nyní k vytvoření závazkové karty.

Petr Kobza upozornil na otázku, zda zveřejňovaná data jsou dostatečná v rámci kvality a kvantity, a které konkrétně chybí.

Miroslav Veselý konstatoval, že do budoucna bude jistě větší snaha informační systémy sjednocovat a bylo by tak vhodné počkat na následné sloučení zveřejňování informací.

Komise se rozhodla návrh dále neprojednávat.

Usnesení bylo přijato jednomyslně.

iii. **Závazek „Zvláštní postavení odborných organizací (SZÚ, výzkumné ústavy...)“**

František Novotný zmínil, že se nejedná o návrh, který by byl v gesci Sekce pro státní službu Ministerstva spravedlnosti a vyjádřil své přesvědčení, že se jedná o závazek jdoucí napříč ministerstvy vyžadující nepochybně i změny současné legislativní úpravy.

František Kučera doplnil, že ani z obdrženého návrhu a bez přítomnosti navrhovatele není zřejmé, v čem by měl být závazek v rámci agendy Partnerství pro otevřené vládnutí přínosný.

Vladimíra Dvořáková doplnila, že návrh není, např. v zapojení odborné rady do výběrů vedoucích zaměstnanců, dostatečně konkrétní a dopracovaný.

Komise se rozhodla návrh dále neprojednávat.

Usnesení bylo přijato jednomyslně.

iv. **Závazek Vzdělávání a odborný růst úředníků**

František Kučera tlumočil vyjádření Sekce pro státní službu Ministerstva vnitra, potenciálního gestora, a jejich nesouhlas k dalším jednáním a konzultacím. Návrh by si vyžádal jednak legislativní změnu a zároveň jde svým zaměřením mimo rámec OGP.

Komise se rozhodla návrh dále neprojednávat.

Usnesení bylo přijato jednomyslně.

František Novotný krátce shrnul současný stav a legislativní zakotvení institutů služebního hodnocení a vzdělávání.

Miroslav Veselý doplnil, za oblast úředníků územně samosprávných celků, přehled plánovaných změn a aktuálních informací, z oblasti zkoušek odborné způsobilosti či doplnění vzdělávacích kurzů a dovedností úředníků.

Vladimíra Dvořáková se vyjádřila k předešlému tvrzení týkající se vzdělávání úředníků a zdůraznila podstatu odborného nastavení fungování pro profesionalizaci a nezávislost státní správy ve vztahu k chystané novele služebního zákona, která může podstatně změnit prostředí a prostor pro profesionalizaci a nezávislost státní správy podpořit, nebo naopak narušit. Zmínila, že pokud je připravována jakákoliv novela zákona o státní službě, tak by měla být v pracovní komisi projednána.

František Novotný doplnil, že současná novela zákona o státní službě byla předložena jako poslanecký návrh.

František Kučera v reakci na předešlé řečníky potvrdil, že tématem zákona o státní službě a jeho změn se může pracovní komise v rámci svého zaměření zabývat i nad rámec jednání o vytváření akčního plánu OGP.

- v. Revize a racionalizace počtu strategických dokumentů

František Kučera zmínil, že navrhovatel Martin Archalous v rámci Úřadu vlády s možnými gestory tento poměrně široce definovaný závazek ještě stále projednává a upřesňuje.

Komise se rozhodla návrh dále projednávat a pokračovat v diskusi.

Usnesení bylo přijato jednomyslně.

III. Závazky navržené k vyřazení ve fázi předvýběru

(viz prezentace)

- i. Závazek „i. Systematický sběr a práce s kvalitativními a kvantitativními daty o korupci“
- ii. Závazek „Posílení mechanismů, které povedou k přesnosti údajů v evidenci skutečných majitelů“
- iii. Závazek „Novela zákona proti praní špinavých peněz za účelem odstranění nedostatků, které se projevují při jeho používání v praxi (novela by zejména umožnila odčerpávat peněžní prostředky zachycené v ČR na tzv. průtokových účtech, u nichž je podezření, že pocházejí z trestné činnosti)“
- iv. Závazek „Zavedení legislativních nástrojů, které zaručí odstřížení firem z daňových rájů od veřejných peněz“
- v. Závazek „Zavedení evidence skutečných zahraničních majitelů nemovitostí, která by ukládala zahraničním subjektům povinnost oznámit, kdo je "skutečným majitelem", tedy osobou, která v konečném důsledku nemovitost vlastní nebo ovládá. Pokud se tyto údaje řádně nezaregistrují, důsledkem bude trestně-právní odpovědnost povinného.“

- vi. Závazek „Posílení transparentnosti zakázek malého rozsahu dokončením legislativního procesu pro Metodiku zadávání veřejných zakázek malého rozsahu zpracovanou MMR ve spolupráci s protikorupčními organizacemi Datlab a Oživení.“
- vii. Závazek „Rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na kontrolu hospodaření právnických osob, ve kterých má stát většinový podíl na základním kapitálu nebo vůči kterým je stát v postavení ovládající osoby, a na kontrolu hospodaření vyšších územních samosprávných celků a právnických osob, ve kterých mají většinový podíl na základním kapitálu nebo vůči kterým jsou v postavení ovládající osoby.“
- viii. Závazek „Přijetí zákona o lobbování včetně zavedení registru lobbistů a lobbovaných a povinnosti pravidelně předkládat zprávy o proběhlém lobbingu“
- ix. Závazek „Přijetí velké novely mediálního práva pro dobu internetovou, včetně zvýšení odbornosti rad veřejnoprávních médií, valorizace koncesionářských poplatků, reformy RRTV a regulace audiovizu a vzniku systému státní podpory médií“
- x. Závazek „Implementace Aktu o digitálních službách (očekávané přijetí v druhé půlce 2022) včetně vzniku Národního koordinátora digitálních služeb“
- xi. Závazek „Přijetí antidezinformačního zákona, který zavádí řádný proces pro postihování přísně vymezeného okruhu závažných dezinformací“
- xii. Závazek „Ustavení koordinačního orgánu pro strategickou komunikaci při Úřadu vlády a nastavení komunikační strategie včetně kompetencí a kapacit“
- xiii. Závazek „Zavedení systému pravidelného sběru a publikace dat a důvěře a hodnocení fungování justice mezi jednotlivými aktéry, jakožto podkladu pro participativní diskusi o zpřístupnění soudního systému.“
- xiv. Závazek „Vytvoření systémových pravidel a doporučení pro komunikaci justičních a správních orgánů s účastníky řízení. Cílem je zvýšení přístupnosti a srozumitelnosti procesní komunikace pro ohrožené skupiny, tedy s nižším vzděláním, češtinou jako nematerečským jazykem, psychologickými či fyzickými omezeními, ve stresové životní situaci.“

František Kučera zmínil obecnou podporu Ministerstva spravedlnosti vzhledem k tomuto tématu, nicméně deklaroval, že jej ministerstvo z kapacitních důvodů nemá možnost ve smysluplné šíři realizovat.

Miroslav Veselý vyjádřil rovněž obecný souhlas s tématem závazku, ale rovněž i s vyřazením závazku a zmínil vztah k aktuální situaci s příchodem osob z Ukrajiny, který si i v tomto bude vyžadovat specifičtější a mnohem širší přístup k tomuto tématu.

- xv. Závazek „Oddělení provozního řízení ministerstev od politické složky“
- xvi. Závazek „Ochrana a postavení vrcholného managementu“
- xvii. Závazek „Role náměstka pro státní službu (nově Nejvyššího státního tajemníka)“

Výše uvedené návrhy témat v části III. nebudou, po dohodě s navrhovateli a někde rovněž i na základě negativních vyjádření jejich navrhovaných gestorů (viz příložená prezentace), vtěleny do závazků OGP, převážně z důvodu zamezení duplicity s jinými platformami, které se jimi budou zabývat.

Pracovní komise neodporučuje další projednávání návrhů závazků Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2023 až 2024 obsažených v části III. příslušného podkladového materiálu pro jednání s gestory.

Usnesení bylo přijato jednomyslně.

Vladimíra Dvořáková návazně na přijaté usnesení zdůraznila, jak to chápou i ostatní členové pracovní komise, že nedoporučení dalšího projednávání závazků se vztahuje pouze k agendě OGP a vytváření nového akčního plánu a neznamená, že by navrhovaná témata neměla být

na příslušných fórech a jejich gestory dále řešena. Naopak zmínila, že mnoho návrhů na závazky poukazuje na důležitá témata a závažné problémy k dalšímu řešení.

3. Různé

Michal Franěk informoval, že další jednání se bude konat 30.května a čas bude upřesněn.

František Kučera uvedl, že následující setkání z hlediska obsahu bude směřováno na konkrétnější návrhy.

Michal Franěk závěrem poděkoval všem za účast a jednání ukončil.

Zapsala: Bc. Tereza Kochová